

Deželska komisija za vzdrževanje reda, miru in varnosti po deželi v Gradcu je izdala dne 17. sušca oglas, ki menda še ni bil pozneje nikjer objavljen — izkopal ga sem po vojni v nekem dunajskem antikvarijski. Razglas se glasi:

Slovenskemu ludstvu Štajerske dežele.

Njih c. k. veličestvo je z naj višjim pamentom od 15. tega merca blagovolilo — glede na žele svojih zvestih narodov — avstrijske države konstitucio t. je državni ustav na dosta slobodnejši podlogi kakor dozdajni, obljubiti.

Da pa bi se besede: konstitucija ali slobodni ustav nebi krivo razumele, ali se za popolno razodvezanost od postav držale, je primerno, nje bolj na tenko razložiti.

Razloček od obljublene konstitucije od dozdajne sestave obstoji posebno v tem, da bodo po nji namestniki, ktere si ludstvo samo zvoli, ino v katere svoje zaupanje ima, ga zagovarjali, da bodo oni žele svojega ludstva neposredstveno sami do presvetlega Cesarja doprinašali, pri postavitvah delež imeli, ino skerbeli, kakor se z občinskimi denarji ravna, kamor se zdavajo; ne pak v tem, da bi dozdajne dužnosti do države ino njenih oblasti ter do gruntne gosposke ali do tretjih peršon preminile.

Vsako gospodarstvo potrebuje k svojem obstanju domernih dohodkov, ravno taka je pri državnem gospodarstvu. Ti dohodki pak so davki (štibre), kteri so mu zdaj toliko potrebniši, ker se toliko poboljšanja poželuje ino namenjava, kterih prvoosnovanje bo veliko troškov koštalo. Ker pa bo po sledkih konstitucije ludstvo samo pravico imelo skoz svoje namestnike odločiti, koliko ino od česa se imajo davki plačovati, kako se naj bolj ednakomerno med vse razdeliti, kako naj ležiše pobirati (prijemati), te že z ustava zvira, ki morajo prihodno po resnici ludstvu vse tiste olajšanja prihajati, ktere si želi ino pričakuje.

Nove naredbe pa primerno vpeljavati, je neobhodno potrebno, vse potreboče prav modro ino na tenko premišljevati ino prevdarjati, ino k temu je precej časa treba, posebno v tako velikem ino iz tako različnih narodov obstoječem cesarstvu; tedaj je dužnost vsakega verliga državnega podložnika (državina) nje mirno ino zaupljivo pričakovati, ino se varvati vsake nepostavne skušnje, samosilno prevereti, kar dozda je po pravici obstoji.

Ker so Štajerci za taki prosti, slobodni ustav popolnoma godni, bodo naj bolj očitno s tim pokazali, da poštujejo dozda ne v moč pravice obstoječe postave, ino da si vsakteri prizadeva, nje tako dolgo spolnjevati, dokler se bolše ino času primernejše mesto njih ne vpelja; zakaj podloga državinske slobode ostane zmirom v tem, da se post(a)vni red zderžuje ino pravica poštuje.

Od po volji deželske vlade ino stališev zbrane landschaftne komisije za zderžanje reda, mira ino varnosti po deželi.

V Gradcu 17. Sušca 1848.

Grof Wickenburg, poglavar.

Baron Erben, namestni predsednik.

Wagner, vladni svetnik.

Schwaighofer, vladni svetnik ino podložniški pravdovodja.

Föllner, vladni svetnik.

Pichler, vladni svetnik.

Joachim, opat St. Lamberški st. st. odbornik.

Dr. A Laritz, infulirani prošt v Bruki st. st. odbornik.

Wilhelm grof Khünburg st. st. odbornik.

Grof Gleischbach, st. st. odbornik.

J. C. Vitez Pittoni st. st. odbornik.

Alois Jaut, st. st. namestnik cesarskih mest in tergov.

Kakor je z letaka razvidno, je razposlala oklic zbrana deželska komisija za vzdrževanje reda, miru in varnosti po deželi, ki je bila zbrana po volji deželne vlade in deželnih stanov.

Ali je to tisti pouk ob ustavi (Apih, str. 55), ki je bil razposlan med Štajerce v

nemškem in slovenskem jeziku, ker se je jela javljati propaganda o kmetskih pa tudi o narodnostnih razmerah, ni popolnoma jasno. Bržkone to ni tisti pouk, ker je ta oklic izdala z vednostjo deželnih stanov posebna komisija.

Gotovo pa je oklic zanimiv drobce k naši politični zgodovini.

1928. leto je osemdesetletnica marčne revolucije in desetletnica narodne državne revolucije.

Že leta 1848. smo pripravljali tla za narodno državno revolucijo leta 1928.

(Viri: Apih, Slovenci in 1848. leto. Lončar, Politično življenje Slovencev, II. izdaja. Pavel Poljanec, Črtice iz slovenskega političnega dela in boja.)

Fr. Hotnik.

Januš Golec:

„Trampihl“.

Pred dobrimi 30 leti je bila močno razširjena po Obsotelski dolini med priprostim narodom loterija. Ljudje so posvečali največjo pažnjo ter važnost sanjam. Iz sanj so sklepali na loterijske številke, in se pehali za srečo. Zložiti je moral vsak igralec 5 številke od 1 do 90 v eni vrsti. Te je stavil na svoto enega groša, ene do treh desetice, da, do enega goldinarja. Ako je pogodil dve številki v vrsti, je dobil po visokosti stave: ambo. So bile zadete tri številke, kar je bila zelo, zelo velika redkost, mu je izplačala loterija: terno. Lahko si izbral samo eno številko, če je bila izžrebana, si prejel 14kratni stavljeni znesek — takozvani: solo.

Večkrat so bile sanje bolj zamotane, da jih ni bilo mogoče poriniti kar iz glave v loterijske številke. Za te slučaje so bile v vsaki hiši sanjske bukve, ktere je imenoval kmetski narod z nemško spakedran ko: »trampihl«. V trampihlu so bili uvrščeni vsi sanjski zapletljaji pod številkami od 1 do 90.

Že pri zajutreku so si pripovedovali starejši člani družine sanje in jih razlagali. V bojazni, da bi ne pozabil kakih za loterijo prav imenitnih sanj, se je dvignil sanjač v noči na ležišču in načorgal številke na steno z nalašč za ta posel že pripravljenim voglencem. Pred desetletji so bile pri nas stene hiš in bajt počgotane s številkami ter raznimi skrivnostnimi znamenji iz sanjske knjige.

Za mojo rojstno župnijo Sv. Miklavža na Polju je bila loterija v poldrugo uro oddaljenem trgu Podčetrtak. Loterijskim prijateljem je bilo nemogoče vsak teden dvakrat tako daleč. Staviti je bilo treba začetkom tedna, proti koncu si se moral pobrigati za izid. V novejših časih je objavljalo časopisje loterijske številke. Tednik je bil pred 30 leti bela vrana v krajih ob Sotli. V vsaki župniji je bila oseba, ki je zbirala po hišah številke in prinašala žrebe proti malenkostni denarni odškodnini.

Treba povdariti, da je bila loterija v prejšnjih letih vkoreninjena strast, ki je izžemala iz kmetskih žepov zadnje krajcarje, ki so bili izgubljeni za zmiraj!

Ko je bilo lotriranje po naših krajih na višku, je životaril v šentmiklavški fari možič, katerega smo poznali le pod ime-

nom: stari Trampihl. Bolj majhne, suhljate postave, zakrivljenih nog, obritega obraza, prijazno migljajočih oči, s čukom (pipico) v zobeh, z leskovko v roki je tekal možakar kljub starosti kakor lovski kužek po vaseh in posameznih hišah.

V pondeljek je zbiral loterijske številke, proti petku raznašal večkrat zgrešeno nego zadeto srečo.

Onim, ki niso bili večči razlage sanj, je pomagal Trampihl s svojo čarodejno učenostjo. Ob vsaki strani hlače mu je bingljala globok žep. V levega je skrival vrečico s številkami od 1 do 90. Če ni igralec slučajno nič sanjal, je segel z roko v ta žakeljček, privlekel iz njega na slepo srečo pet številke in stavil na te. Desni žep je čuval svetost — sanjske bukve, kojih vsebino ter notranjost je hranil Trampihl do smrti sam zase. Toliko smo videli radovedni otroci, da je bila knjiga vezana v staro, uglodano usnje, več ne! Pri tolmaču nju sanj se je umaknil vedež v kak kot, izvlekel bukve, listal po njih, jih zaprl, porinil v žep in narekoval z napol odsekanim palcem številke sreče. Za posredovanje pri loteriji je prejemal točno določeno takso v krajcarjih. Bolj premožni so ga pogoščali z žganjem, pijačo in prigrizki, ki so bili ravno na mizi. Veliko zaslužka ni odpadlo na Trampihla, z raznašanjem loterije je podžigal ter hladil tudi lastno igralno strast. V času, ko ni bil zaposlen z loterijo, je pletel stari čarodej: koše, canje, lese za sušenje sadja in bičnike iz mladih kostanjev. Posedel je proti vrhu fare lastno bajto z nekaj zemlje. Stanoval, gospodaril in gospodinjal si je sam, odkar mu je umrla par let po poroki ljubljena ženica.

Trampihl je bil priljubljen, spoštovan in občudovan radi sanjske vede. Vkljub babjevernosti je bil močno na bogamolno stran. V čisljih se je gibal v obeh samega starega gospoda fajmoštra, ker je znal v cerkvi tako lepo naprej moliti, da ga ni prekašal v tem nobeden vižar daleč naokrog. Pri glasni molitvi pred službo božjo si je natikal na začudenje nas vseh očala, dasi ni gledal nikdar v molitvenik. Zenice so bile glasnega mnenja, da nosi v hramu božjem naočnike radi tega, ker je v cerkvi prvi za gospodom, ki je presojal dušno stanje zaupanih mu vernikov vedno skozi z zlatom obrobjeno steklo.

školjke in ostriga je takoj stisnila robova, ki sta segala preko členkov. Mož je bil ujet. Njegovi spremljevalci so ga skušali oprostiti, toda zaman, žive klešče niso popustile. Bil je pa ravno čas plime in voda je hitro naraščala. Nekaj mož je pohitelo na obalo in dalo ladji znamenje za pomoč. Ko je dospelo pomožno moštvo, je segala ujetemu mornarju voda že preko ram. Sedaj so dvignili mornarja z ost rigo vred. Žival pa tudi sedaj ni izpustila svoje žrtve in so morali z železnimi drogovi školjko razbiti. Mornar je sicer ostal živ, a dobil je težke poškodbe.

Specijalist za notranje bolezni g. dr. Janko Pihlar se je naselil po večletni klinični praksi v inozemstvu v Mariboru in ordinira v Prešernovi ulici 2.

Važno za veroučitelje! Prosvetni inšpektor za mariborsko oblast g. dr. Franc Kotnik razglša sledeče: Vabim veroučitelje, naj čimprej predložijo direktno računovodstvu delegacije ministrstva financ, odsek za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani, prijave veroučnih ur za dobo od 1. 11. 1927 do 31. 3. 1928, posebne prijave za potnino pa za čas od 1. 9. 1927 do 31. 3. 1928.

Še enkrat: velikonočni pozdravi naših fantov vojakov in orožnikov iz južnih krajev. Ponovno povdarjamo, da smo prejeli že zopet celo vrsto velikonočnih pozdravov od naših fantov vojakov in od slovenskih orožnikov iz južnih krajev na slovenska dekleta, starše, prijatelje in na znanca. Imen teh vrlih fantov in orožnikov ne moremo objaviti radi pomanjkanja prostora.

Lep jubilej. Zadnji petek je minulo 30 let, odkar je bil proglašen za doktorja vsega zdravilstva g. dr. Franjo Jankovič, zdravnik v Mariboru. Jubilar je rodom iz Vitanja. Že kot visokošolec je bil član naših slovenskih katoliških društev. Kot mlad zdravnik je deloval veliko let v Kozjem. Še pred vojno je bil izvoljen v kozjanskem okraju za deželnega in državnega poslanca. Po prevratu je zastopal imenovani okraj v privremenem predstavništvu v Beogradu in je bil tudi minister za vere. Iz Kozjega se je preselil v Maribor, kjer je sprejel službo zdravnika na moški kaznilnici. Gospodu jubilaru iskreno čestita »Slovenski Gospodar«, kojega dopisnik je bil gospod doktor v svojih mlajših letih!

Častni občan. Občina Sv. Peter pri Mariboru je izročila dne 2. aprila diplomu častnega občanstva g. Josipu Dernjaču, ki je služboval pri Št. Petru 34 let kot učitelj.

Obesil se je v soboto zvečer v Mariboru ravno pred kratkim šele vpokojeni železniški nadsprevodnik Ivan Mohorič, star 57 let.

Naši rekruti. Žalostne so mamice, ko odhajajo njihovi fantje k vojakom, — a mnogi fantje se pa ne žalostijo preveč. Se napijejo in pozabijo na težko slovo od doma. Pijani potem vpijejo, razbijajo in se dostikrat tudi pretepajo. Ko so prejšnji teden šli fantje k vojakom, smo imeli v

Mariboru nekaj prav žalostnih slučajev. V gostilni Vlahovič na Aleksandrovi cesti so fantje popivali in popevali — seveda v kolikor smemo pač to vpitje in kričanje imenovati petje. Nazadnje so se pa skregali in tudi stegli. Med splošnim pretepanjem je dobil rekrut Ribič Leopold iz Oseka precej globoko rano v desno roko nad zapestjem. Nesrečneža je za prvo silo obvezal vojaški zdravnik, nato so ga pa prepeljali z rešilnim avtom v bolnico. Zabodel ga je Zvajkart Miha iz Sv. Margjete ob Pesnici. Ta pa je takoj po zločinskem dejanju zbežal v hlev, kjer so ga po tem aretirali. — Viničar Skrovič Ludvik iz Št. Ilja pa je na cesti slučajno prišel med večjo gručo rekrutov. Kar naenkrat je začutil, da ga roka zaboli. Pogledal je in videl, da ga je eden izmed rekrutov za bodel z nožem v roko. Moral je iti na rešilno postajo, da so ga obvezali. — Kdaj pač se bodo naši fantje zavedli in uvideli, da s takim vpitjem in razgrajanjem pač ne delajo časti našemu narodu!

Pod vlak se je vrgel. V pondeljek zjutraj ob pol sedmih se je vrgel na postaji Pragersko pod osební vlak 18letni čevljarski vajenec. Kolesa so mladostnega samomorilca popolnoma razmesarila. Vzrok samoumora je odpust od mojstra in zaslužen karanje od strani domačih.

Aretacija nevarnega zločinca. Pretekli petek popoldne so na Zidanem mostu aretirali Ivana Zakoška iz Blance. Zakošek je zelo nevaren in nasilen vlomilec ter tat prve vrste. Uganjal je svoje zločine od l. 1920 naprej, največ po Savinjski dolini, ter nastopal pod imeni: Miha Špiler, Fr. Kolar, Zakošek, Kožur, Slemenšek in drugimi 20 imeni. Imenovani je bil tako zvit in pretkan, da je celo podedoval na ime, ki si ga je zavoljo zločina nadjal. Zakošek je vdrl leta 1924 v Ponikvi na več krajih in odnesel za nekaj tisoč dinarjev različnega blaga. V Loki pri Zusmu se je po javil istega leta ter si pridobil blaga za 2490 Din. Leta 1926 se je potikal v okolici Celja in je pokradel perila za okroglo 3 tisoč Din. V graščini Cerija v Podvrhu pri Braslovčah je ukradel dva gonilna jermena. V letu 1927 se je vtihotapil v hišo Franceta Zlebnika pri Sv. Vidu in je odnesel večjo množino svinjine, kuhinjskega orodja in še več drugih predmetov v vrednosti 3120 Din. V aprilu lanskega leta je prišel v Belevode pri Šoštanjju in si v hiši posestnika Gregorja Slemenška prilastil harmoniko in razne obleke. Drugi dan za tem je v Radohi pri Lučah ukradel Antonu Pečenku srebrno uro, čevlje, čepico in še več druge obleke. Kmalu potem je vlomil v Ljubnem ob Savinji v hišo Alojza Kokca ter mu odnesel blaga v vrednosti 1030 Din. V poletju lanskega leta se je klatil v okolici Šoštanjja ter je posestniku Ivanu Brišnik v Lokvici pokradel za 3250 Din razne zlatnine in obleke. Po mnogih malih tatvinah je izvedel večji vlom v stanovanje šolskega upravitelja Maksa Tvrđija v Zavodnjah pri Topolščici in mu odnesel 3600 Din gotovine in razne obleke. Pretekli mesec je vdrl v župnišče v Gotovljah in v hišo Fr.

Pernovška v Pernovem pri Veliki Pirešici, kjer je ukradel mnogo mesa in več drugih predmetov. Plen je bil cenjen na 3000 Din. V petek pa se je Zakošek nameraval odpeljati gotovo v kak drugi kraj uganjat svoje lopovščine. A tokrat je pa orožnik spoznal in aretiral lopova, ki so ga orožniške patrolje po vsej Stajerski zaman zasledovale celih sedem let.

Še en tovariš Prpičeve bande pod ključem. Smo že poročali, da odgovarja na za tožni klopi čarugov sodrug Prpič mali s svojimi trinajstimi tovariši, od katerih bo večina obsojena na smrt. Obravnava bo trpela še dolgo in bomo objavili njen izid. — V okolici Vršaca je padel orožnikom v roke te dni nekronani kralj vojvodinskih ciganskih tolovajev Laso Lakatoš. Ta cigan je izvršil tekem dveh let v okolici Subotice bogzna koliko razbojništev. Lakatoš je pripadal družbi zgoraj imenovanega Prpiča malega. Ko je bila prijeta pred meseci Prpičeva banda, se je posrečilo ciganu, da je ušel in uganjal razbojništva mirno naprej. Celu njegova mati in sestra sta izvršili prejšnji mesec pri belem dnevu v Subotici zločin. Prišli sta k 16letni deklici, da jej povesta po ciganski navadi srečo. Ko sta se prepričali, da je dekletce samo doma, sta ga zadavili in izropali stanovanje. Cigana Lakatoša bodo sodili najprej v Beogradu, kjer že sedi v glavnjači, zatem pa še v Zagrebu in v Subotici.

Polet na severni tečaj preko Ljubljane. Italijanski general Nobile že ima pripravljen zrakoplov »Italija«, s katerim bode poletel na severni tečaj med 10. in 20. aprilom t. l. General bo frčal na črti Rim—Trst—Ljubljana in dalje.

Dr. Ahčinove Šmarnice naj gg. duhovniki naročajo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena je 36 Din in poština.

Zalosten pojav. Osiješka policija je izdala tiralico za 13letno šolarico Radonko Pavko, ki je pod vplivom slabih filmov pobegnila v družbi z neko svojo tovarišico neznanokam.

Samomorilca so našli šele po 23 dneh! V Sarajevu je že pred 23 dnevi izginil gozdarski pripravnik Ratko Teklič, ki je bil nameščen pri sarajevskem okrajnem glavarstvu. V nedeljo, dne 4. marca, je bil še v službi. Ob 11. uri dopoldne, ko so se nehale uradne ure, je odšel iz pisarne. Zadnjič so ga ljudje videli ob dveh popoldne v družbi z nekim njegovim prijateljem. Od tedaj je izginila za njim vsaka sled in je bilo vse iskanje za njim zaman. Policija je izdala tiralico za njim, in tudi družina se je obračala na vse strani, toda o njem ni bilo ne duha ne sluha. V torek, dne 27. marca, zjutraj je odšel neki sluga sarajevskega okrajnega glavarstva v klet poslopja, da poišče nekega dečka, ki je pobegnil od doma in o katerem se je govorilo, da se skriva v kleti okrajnega glavarstva. Sluga je odšel v najtemnejši oddelek v kleti, kjer se nahajajo stare vreče, prižgal vžigalico in zapazil tu človeka, naslonjenega na vreče. Misleč, da je kak lopov, je pograbil za motiko, da bi se ubranil pred napadom. Na svoje pre-

senečenje pa je spoznal, da je pred njim pogrešani Ratko Teklič. O tem je takoj obvestil policijo, ki je poslala komisijo na lice mesta. Komisija je ugotovila, da se Tekličevo truplo nahaja že 23 dni v kleti in da se je že pričelo razkrajati. Mladi človek se je zastrupil iz napojenega vzroka.

Kolesa so ga zmečkala. V Subotici se je v petek, dne 30. marca t. l., pripetila v tovarni železnega pohištva grozna nesreča. Delavec Ivan Bandin je delal pri stroju in zašel pod kolesa, ki so ga popolnoma zmečkala, tako da so izpod stroja potegnili potem eno samo veliko in krvavo kepo. O nesreči je bila takoj obveščena policija. V tovarno je prišla tudi mati ponesrečenega delavca. Ko je videla zgnječeno telo svojega ubogega sina, je od žalosti zblaznela.

Priznanje pred izvršitvijo smrtne obsodbe. V Rouenu na Francoskem je bil te dni giljotiniran (glavo so mu odsekali) na glavnem trgu 32letni zločinec Paul Emil Laspi. Obsojen je bil na smrt radi tega, ker je umoril 74letnega posestnika in njegovega 77letnega služabnika. Po zločinu je hišo zažgal z umorjenima vred. Pri preiskavi in med razpravo je molčal trdovratno na vsa mu stavljena vprašanja. Zjutraj pred izvršitvijo smrtne kazni je prišel paznik v njegovo celico in mu naznanil, da mora na morišče. Mirno je še popil skodelico kave, si pustil zvezati roke in se peljati na morišče. Predno je porinil glavo pod sekiro, je izpregovoril sledeče: »Doselej sem molčal na vsa stavljena vprašanja, a sedaj pa izpovem, da je umoril posestnika moj pomagač, ki je tudi užgal hišo. Jaz imam na vesti samo smrt posestnikovega služabnika. Po zločinu sva si obljubila s tovarišem, da ne bova izdala pred sodiščem eden drugega.« Kljub tej izpovedi niso odložili izvršitve smrtne kazni, ker so bili uverjeni, da je to izpoved podal nalašč, da bi si podaljšal življenje.

Šestnajst dni med mrliči. V Te Zimlanu (Mehika) je prišlo po nesreči v rudokopu »Antora« do eksplozije. Delavci, ki so bili v bližini nesreče, so bili zasuti in so umrli pod ruševinami. Trupla smrtno ponesrečeneh rudarjev so izvlekli iz rudnika šele po preteku 16 dni. Med žrtvami, ki so bile že močno v razkroju, so zapazili človeka, katerega je bila samo kost in koža, a je dal znake življenja. Oživilni poskusi so uspeli, revež je prišel do zavesti in bo najbrže ostal pri življenju. Ležal je med mrtvimi sotovariši 16 dni in noči brez vsake hrane.

Najstarejši mož na svetu obolel! Sporočili smo že našim čitateljem, da živi v Carigradu najstarejši mož na celem svetu — 156letni Zaro Agha. Svojčas je bil v turški prestolnici postrešček, a sedaj mu daje mestna občina starostno pokojnino. Ta najstarejši možakar je sedaj obolel in vse čaka radovedno, kako in kaj bode z njegovo boleznijo.

V smrt radi jetike. Na Dunaju so našli te dni 29letno šiviljo Adelo Molikovo z njenimi tremi otroci: sedemletno Adelo, triletno Ottilijo in dveletnim Karlom, mrtvo v njenem, s plinom napolnjenim stanovanjem. Molikovi je umrl po dolgem bolehanju lani meseca avgusta mož Oton Molik, po poklicu krojaški pomočnik, in sicer na jetiki. Ker so ji nenadoma zboleli za jetiko tudi njeni otroci, ki so ji bili e-

dino veselje, je nesrečna žena sklenila, da odide prostovoljno v smrt.

Silen potres na Turškem. V glavnem mestu nove Turčije v Angori v Mali Aziji je bil dne 1. aprila tako močan potres, da je 250 družin brez strehe in 15 oseb ranjenih. V maloazijskem mestu Smyrna je bilo pokopanih med razvalinami, katere je povzročil potres, 40 oseb. Potresne sunke so občutili omenjenega dne po grških otokih in v Carigradu.

Romanje na Trsat se vrši letos o Binokostih, t. j. od 26. do 28. maja. Izkaznice so se vsem prijavitelcem že odposlale. — Prijave prejema »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10, ki na vsako vprašanje takoj odgovarja.

Pomoč gladujočemu ljudstvu. Mariborski oblasni odbor razpisuje na podlagi pooblastila ministrstva socijalne politike pismeno ofertno licitacijo za nakup 30 vagonov koruze. Ponudniki se morajo ob enem s predložitvijo svojih ofert zavezati, da bodo čisto, zdravo ter popolnoma suho koruzo postavili na železniško postajo svojega bivališča in jo tudi natovorili v vagone. Koruza bo nakupljena po borznih cenah. Ponudbe se lahko stavi za celo, pa tudi za delno dobavo. Pravilno kolekovane oferte je vložiti najkasneje do dne 8. aprila pri velikem županu marib. oblasti.

Pri zaprtju nerednem curenju, bolanem želodcu, glavobolu, nerazpoloženju je potrebno, da se vzame v jutru na teše kupico naravne Franz Jozefove grenčice. Pri izkusih, doseženih na klinikah za notranje bolezni je Franz Jozefova voda odlično sredstvo za čiščenje.

Poročila SLS.

Shod SLS pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Na belo nedeljo, dne 15. aprila se vrši po rani sveti maši shod Slovenske ljudske stranke pri Sv. Marjeti ob Pesnici v gostilni Kramberger. Govorita narodni poslanec g. Zebot in obl. posl. g. Supanič. Somišljeniki, vsi na shod! Vabljeni vsi sosedje!

Občinske volitve v Rušah. V nedeljo, dne 1. aprila, so se v Rušah pri Mariboru vršile občinske volitve. Vložene so bile tri kandidatne liste. Prva lista je bila lista SLS in ta je dobila 93 glasov. Na drugi listi so kandidirali socialisti, ki so dobili 216 glasov. Tretjo listo so pa sestavili demokrati ter so dobili 124 glasov. Ker so se kandidati Slovenske ljudske stranke in demokrati zedinili za skupno delovanje, imajo tako 1 mandat več kot socialisti.

NAŠA DRUŠTVA

Takse za gledališke predstave v izobraževalnih društvih. Poslanci SLS so dosegli, da je finančni zakon za proračunsko leto 1927-28 s posebno določbo v čl. 89 prinesel znižanje predpisane takse od 20% na 10% plačane vstopnine. Pred lanskim fin. zakonom so izobraževalna društva morala, ako so hotela izkoristiti ugodnost plačanja samo 10% takse, za vsako gledališko predstavo napraviti kolekovano prošnjo na ministrstvo prosvete, ki je moralo za vsako igro izdati potrdilo o umetniškem značaju. Določba lanskega finančnega zakona je utrdila znižanje takse od 20% na 10% za vse gledališke predstave prosvet-

nih (izobraževalnih) društev brez izjeme in brez vsakega prikrajšanja. Kljub tej povse jasni določbi čl. 89 finančnega zakona za lansko proračunsko leto se je od podrejenih vlasti še vedno zahtevalo neka ko potrdilo prosvetnega ministrstva o umetniškem značaju, čemur je tudi pripomogla neka naredba generalnega ravnateljstva davkov v Beogradu, ki je bila med tem izšla. Da se napravi konec krivemu tolmačenju, ki je društvom povzročilo nepotrebna pisarjenja in neupravičene stroške, se je narodni poslanec g. dr. Honn je c kot predsednik Prosvetne zveze v Mariboru obrnil na generalno ravnateljstvo davkov v Beogradu ter zahteval, da se mora dotično besedilo čl. 89, ki govori o gledaliških igrah izobraževalnih društev, tolmačiti po črki in duhu zakona ter da se mora napraviti konec dosedanemu krivemu tolmačenju o potrebi nekakega potrdila o umetniškem značaju. Nato je generalno ravnateljstvo davkov izdalo na fin. ravnateljstvu v Mariboru in v Ljubljani naredbo, v kateri ugotavlja, da plačajo izobraževalna društva za gledališke predstave samo 10% takse, ne da bi jim bilo za to potrebno kakšno potrdilo katerekoli vlasti ali instance o umetniškem značaju.

Katoliška Omladina v Mariboru vprizori v nedeljo, dne 15. aprila, popoldne v dvorani Cvetlična ulica 28 štiridejansko igro »Pod varstvom Matere božje«. Igra je bila prvotno napovedana za preteklo nedeljo, a se je morala vsled nepredvidenih zaprek preložiti.

Efektna loterija Omladinskega doma v Mariboru. Vsa milosrdna srca uljudno va bi stavbeno društvo omladinske sirotišnice v Mariboru, da blagovolijo kupiti ali naročiti srečke efektne loterije Omladinskega doma. Vsaka srečka stane samo pet dinarjev. Kdor jih 100 razproda, dobi jih 10 povrh za plačilo. Koliko ljudi bi si rado nekaj zasluzilo, imajo torej na ta način lepo priliko. Samo naročite jih pri tajništvu stavbenega društva v Mariboru, Cvetlična ulica 28

Zgornja Polskava. Slovensko izobraževalno društvo »Skala« na Zgornji Polskavi priredi na velikonočni pondeljek, dne 9. aprila, ob treh popoldan v Društvenem domu krasno narodno igro »Milkova Zala«.

Sv. Barbara v Slov. gor. Z novo društveno dvorano, se je začelo tudi prav lepo razcvitat naše bralno društvo. Naša vnetja knjižničarka ima obilo posla, da ustreže nebrojnim članom z dobrimi knjigami. V teku treh mesecev smo že štirikrat zaigrali na našem ljubkem odru, ki je vendar enkrat dobil svoj stalni prostor v novi dvorani. Ves dobiček je šel za kritje stroškov zgradbe društvene dvorane. Da se o našem društvenem delu vsak sam prepriča, je povabljen na 5 igro, ki bo na belo nedeljo 15. aprila po večernicah.

Sv. Barbara v Halozah. Društveno 20letnico obhaja pri Sv. Barbari v Halozah izobraževalno društvo na velikonočni pondeljek dne 9. aprila.

Sv. Trojica v Slov. gor. Kat. slovensko izobraževalno društvo pri Sv. Trojici v Slov. gor. ima občni zbor na velikonočni pondeljek dne 9. aprila, popoldne po večernicah v samostanski dvorani.

Sv. Rupert v Slov. gor. Tukajšnja orlovska mladina priredi na belo nedeljo, dne 15. aprila ob treh popoldne v dvorani stare šole eno veseloigro, po igri pa srečolov z 350 dobitki. Ti dobitki bodo ob velikonočnih praznikih na razstavi pri g. Vinku Vogrinec (nekdaj Lorberjeva trgovina), tako da si jih vsakdo lahko ogleda. Srečke se dobijo pri vseh članih Orla in v trgovinah gg. Lorber in Rojs. Srečka stane 2 Din. Prijatelji naše mladine, do-